

Praktyczny wymiar integracji cudzoziemców z ochroną międzynarodową

Przykład Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie

Tomasz Łaska

OCHRONA MIĘDZYNARODOWA

Formy ochrony międzynarodowej

- ❑ Status uchodźcy
- ❑ Ochrona uzupełniająca

Akty prawne

- ❑ Ustawa o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

OCHRONA MIĘDZYNARODOWA

Status uchodźcy

jest przyznawany dla osób, które zdecydowały się opuścić kraj pochodzenia z powodu uzasadnionej obawy przed prześladowaniem ze względu na **rasę**, **religię**, **narodowość**, **poglądy polityczne** lub **przynależność do określonej grupy społecznej**.

OCHRONA MIĘDZYNARODOWA

Ochrona uzupełniająca

jest przyznawana dla osób, które nie spełniły przesłanek do nadania im statusu uchodźcy, ale ich powrót do kraju pochodzenia wiązałby się z realnym zagrożeniem dla ich życia i zdrowia poprzez **orzeczenie kary śmierci** lub **egzekucję, tortury, niehumanitarne lub poniżające traktowanie** oraz **zagrożenia wynikające z masowej przemocy wobec cywilów w sytuacji konfliktu zbrojnego**.

OCHRONA MIĘDZYNARODOWA

Cechy charakterystyczne

- ❑ brak możliwości korzystania z ochrony w kraju pochodzenia,
- ❑ przymusowość migracji, która nie jest związana ze względami ekonomicznymi lub edukacyjnymi lecz uzasadnioną obawą o życie i zdrowie,
- ❑ potrzeba bezpieczeństwa,
- ❑ brak możliwości powrotu do kraju pochodzenia w dowolnie wybranym czasie,
- ❑ różnorodność narodowościowa, etniczna, religijna oraz związana ze statusem społecznym.

POMOC INTEGRACYJNA

Akty prawne

- ❑ Ustawa o pomocy społecznej,
- ❑ Rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom.

Narzędzia

- ❑ Indywidualny Program Integracji (IPI),
- ❑ możliwość obserwacji i bezpośredniej rozmowy z cudzoziemcem.

INDYWIDUALNY PROGRAM INTEGRACJI

Podstawowe zasady

- ❑ realizowany za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- ❑ na wniosek cudzoziemca - złożony w ciągu **60 dni od daty otrzymania decyzji** udzielającej ochrony międzynarodowej lub zgody na połączenie z rodziną,
- ❑ pomoc przez okres nie dłuższy niż **12 miesięcy**.

INDYWIDUALNY PROGRAM INTEGRACJI

Podstawowe formy pomocy

- ❑ świadczenia pieniężne na utrzymanie oraz wydatki związane z nauką języka polskiego,
- ❑ opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- ❑ praca socjalna,
- ❑ poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne i rodzinne)
- ❑ wsparcie w kontaktach ze środowiskiem.

INDYWIDUALNY PROGRAM INTEGRACJI

Wysokość pomocy finansowej w ramach IPI

	Pierwsze 6 miesięcy	Od 7 do 12 miesiąca
dla osoby samotnie gospodarującej	do 1 376 zł miesięcznie	do 1 238,40 zł miesięcznie
w rodzinie 2-osobowej	do 963,20 zł miesięcznie na osobę	do 866,88 zł miesięcznie na osobę
w rodzinie 3-osobowej	do 825,60 zł miesięcznie na osobę	do 743,04 zł miesięcznie na osobę
w rodzinie liczącej 4 osoby i więcej	do 688 zł miesięcznie na osobę	647 zł miesięcznie na osobę

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom i Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

DOŚWIADCZENIE WCPR

Porównanie liczby indywidualnych programów integracji realizowanych przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w latach 2008-2016 na tle ogólnopolskim

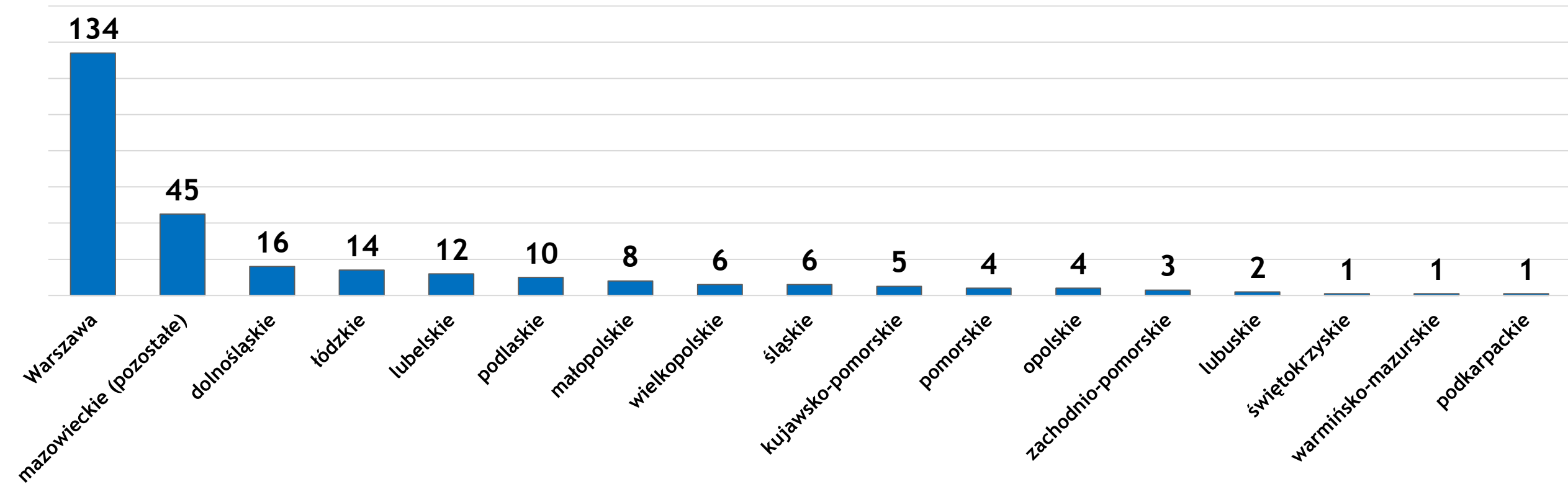
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Warszawa (WCPR)	215	326	129	64	74	92	164	194	134
Pozostałe PCPR	483	1117	608	151	126	100	138	159	138

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań MRPiPS oraz WCPR

DOŚWIADCZENIE WCPR

Porównanie liczby indywidualnych programów integracji realizowanych w 2016 roku w Warszawie oraz poszczególnych województwach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań MRPiPS oraz WCPR

DOŚWIADCZENIE WCPR

Kompleksowe wsparcie w obrębie jednej instytucji

- ❑ dodatkowe projekty ze wsparciem asystenckim i specjalistycznym, kursami języka polskiego, warsztatami społecznymi, szkoleniami zawodowymi, warsztatami dla innych jednostek,
- ❑ stale dostępne: praca socjalna, poradnictwo psychologiczne i zdrowotne, kursy języka polskiego.

WYWIADY Z PRACOWNIKAMI WCPR

Wyzwania w pracy z cudzoziemcami

- ❑ skuteczna komunikacja - bariery językowe oraz uwzględnianie w kontakcie różnic kulturowych,
- ❑ motywowanie cudzoziemców do działania oraz podtrzymywanie ich zaangażowania mimo różnorodnych trudności,
- ❑ kontakty z innymi instytucjami - przełamywanie barier i stereotypów, uwierzytelnianie uprawnień cudzoziemców do korzystania z dostępnych usług.

WYWIADY Z PRACOWNIKAMI WCPR

Podstawowe potrzeby cudzoziemców

- ❑ **stabilizacja mieszkaniowa** - możliwe do utrzymania mieszkanie w godnych warunkach, najem lokalu komunalnego,
- ❑ **stabilizacja ekonomiczna** - legalne zatrudnienia, zarobki wystarczające na utrzymanie i życie na średnim poziomie,
- ❑ **pokonywanie barier w kontaktach ze środowiskiem** - nauka języka polskiego, znajomość zasad funkcjonowania, samodzielność na co dzień, profesjonalne wsparcie na pierwszym etapie życia w Polsce

WYWIADY Z PRACOWNIKAMI WCPR

Skuteczne działania pomocowe

- **praca socjalna i działania asystenckie** - prowadzone przez osoby z odpowiednią wiedzą na temat wielokulturowości i otwartości do pracy z cudzoziemcami, informowanie o przysługujących uprawnieniach i dostępnych możliwościach, wsparcie w dążeniu cudzoziemca do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych, ekonomicznych i społecznych.

WYWIADY Z PRACOWNIKAMI WCPR

Skuteczne działania pomocowe

- profesjonalne kursy języka polskiego - zróżnicowane pod względem poziomów, prowadzone przez profesjonalnych lektorów, w niewielkich grupach, uwzględniające możliwość nauki w trybie indywidualnym, realizowane systematycznie, bezpłatne.

WYWIADY Z PRACOWNIKAMI WCPR

Skuteczne działania pomocowe

- budowanie otwartości środowiska lokalnego z naciskiem na lokalne instytucje - spotkania dla pracowników jednostek, z usług których mogą korzystać cudzoziemcy, przekazywanie wiedzy o różnicach kulturowych i możliwych z tego powodu nieporozumieniach.

Tomasz Łaska

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie

tomasz.laska@wcpr.pl